خبر

۷۲۰ میلیارد تومان به واحدهای تولیدی گلستان تزریق شد

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار گلستان گفت: ۷۲۰ میلیارد تومان در قالب تسهیلات به واحدهای تولیدی استان گلستان تزریق شد. به گزارش مهر، محمود ربیعی، اظهار کرد: در سال گذشته از اعتبارات ۱۶ هزار میلیارد تومانی تسهیلات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید در کشور، سهم گلستان ۴۲۲ میلیارد تومان بود که بیش از این مبلغ برای واحدهای تولیدی استان جذب شد. وی افزود: همچنین ۲۵۰ میلیارد تومان از طریق تسهیلات بانکی جذب واحدهای تولیدی گلستان شد تا در مجموع ۷۲۰ میلیارد تومان به بازار اقتصادی گلستان تزریق شود. وی ادامه داد: نتیجه تزریق ۷۲۰ میلیارد تومانی به واحدهای تولیدی گلستان، رشد صادرات استان در ماه های پایانی سال گذشته بود. معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار گلستان با بیان اینکه در سال گذشته اقدامات خوبی در بخش اقتصادی کشور انجام شد، گفت: شاهد تثبیت بازار و اقتصاد کشور در روابط بین الملل بودیم و میزان مراودات و حضور تجار در داخل کشور و بالعکس به معنی ذوب شدن یخ موجود در روابط اقتصادی ایران و کشورهای دیگر است. ربیعی تصریح کرد: پس از تلاش و دیپلماسی فعال، برجام به فرجام رسید و به ایجاد شرایط بهتر اقتصادی در کشور کمک کرد.

یارانه از ادبیات کشاورزی ما فاصله گرفته است

رئیس موسسه تحقیقات پنبه گفت: در محصول پنبه متاسفانه یارانه از ادبیات کشاورزی ما فاصله گرفته است. قربانعلی روشنی در گفت‌وگو با فارس اظهار کرد: در محصول پنبه متأسفانه یارانه از ادبیات کشاورزی ما فاصله گرفته است. وی تصریح کرد: در ۷۵ کشور دنیا پنبه‌کاری رواج داشته و همچنان رواج دارد و در بسیاری از نقاط دنیا این افت سطح کشت اتفاق افتاده است. رئیس موسسه تحقیقات پنبه با بیان اینکه دولت‌ها سیاست‌های حمایتی را در پی نگرفته‌اند، ابراز کرد: در برخی کشورها از جمله کشور هندوستان سطح کشت پنبه به میزان دو برابر افزایش پیدا کرده است. روشنی ادامه داد: کشور هندوستان در زمینه کشت پنبه نسبت به ۳۰ سال گذشته رشد داشته است یعنی اگر ۳۰ سال قبل ۶ میلیون هکتار پنبه در این کشور کشت می‌شد اما امروزه این رقم به ۱۲,۵ میلیون هکتار رسیده است. وی خاطرنشان کرد: کشور هندوستان راز اشتغال را در کشاورزی و در نهایت در کشت محصول پنبه می‌داند و در این زمینه نیز رشد داشته است. رئیس موسسه تحقیقات پنبه با بیان اینکه مادر موسسه تحقیقات پنبه کشور در چندساله اخیر به یافته‌های جدیدی رسیدیم، اذعان کرد: همه تولید صرفاً در بذر خلاصه نمی شود شاید بذر مهم‌ترین رکن تولید در بخش کشاورزی باشد اما بذر خوب باید در تمام مراحل سنجیده شده تا نتیجه خوبی به دنبال داشته باشد. روشنی آماده‌سازی بستر بذر را از اولویت‌های مهم در کشاورزی برشمرد و خاطرنشان کرد: با توجه به بارندگی های بهاری خوبی که در سطح استان گلستان شاهد بودیم تقریباً ذخیره رطوبتی خوبی را داریم و کشاورزان باید بستر مناسبی را برای بذرها آماده کنند تا در آینده شاهد عملکرد خوبی باشیم.

برداشتن توده ۷ کیلویی از بدن بیمار گلستانی

رئیس دانشگاه علوم پزشکی گلستان از موفقیت‌آمیز بودن یک عمل جراحی نادر بر روی بدن بیمار ۳۲ ساله گلستانی و خروج توده‌ای به وزن هفت کیلو و ۳۰۰ گرم از بدن بیمار خبر داد. عبدالرضا فاضل در گفتگو با مهر اظهار کرد: در یک عمل جراحی نادر و موفق و با تلاش تیم جراحی بیمارستان شهیدصیادشیرازی گرگان یک توده بزرگ به وزن هفت کیلو و ۳۰۰ گرم از شکم یک بانوی ۳۲ ساله خارج شد.وی بابیان اینکه این توده با منشأ رحمی در داخل لگن این بانوی ۳۲ ساله قرار داشت، افزود: این توده تا کبد بیمار را در برگرفته بود و با چسبندگی که داشت عمل سنگینی به‌حساب می‌آمد. رئیس دانشگاه علوم پزشکی گلستان اظهار کرد: بیمار پس از انجام معاینه، آزمایش‌ها و سونوگرافی تحت عمل جراحی قرار گرفت و توده از شکم وی خارج شد. فاضل اظهار کرد: بیمار پس از مراقبت‌های بالینی در بخش جراحی زنان بیمارستان شهید صیاد شیرازی گرگان بستری‌شده و حال عمومی وی خوب است.

ایستگاه راه‌آهن اینچه برون به هاب بزرگ صادراتی تبدیل می شود

مدیرکل راه‌آهن شمال شرق ۲ از کاهش هزینه‌های تعویض بوژی برای بازرگانان خبر داد و گفت: ایستگاه راه‌آهن اینچه برون می‌تواند به هاب بزرگ صادراتی تبدیل شود. به گزارش مهر، محمدرضا قربانی اظهار کرد: در حال حاضر ایران با راه‌آهن ترکمنستان و کشورهای سی آی اس (CIS) به‌وسیله خط نرمال یک هزار و ۴۳۵ میلی‌متری ارتباط دارد. وی افزود: هم‌اکنون بازرگانان و تاجرهای ایرانی برای واردات و صادرات تعویض بوژی انجام داده و بابت هر بار تعویض ۱۸۰ فرانک سوئیس به کشور ترکمنستان پرداخت می‌کنند. مدیرکل راه‌آهن شمال شرق ۲ ادامه داد: صبح چهارشنبه با حضور معاون استاندار و اعضای شورای حمل‌ونقل استان عملیات اجرایی احداث خط عریض اینچه برون و سکوی تخلیه و بارگیری آغاز شد.وی اضافه کرد: با بهره‌برداری از این پروژه، عرض ریل به یک هزار و ۵۲۰ میلی متر تغییر یافته و واگن‌ها به انجام عملیات تعویض بوژی نیاز ندارند و باوجود تخفیف ۵۰ درصدی صادرات از گلستان و کاهش هزینه بوژی می‌تواند مشوق خوبی برای افزایش صادرات و تبدیل اینچه برون به یک هاب بزرگ صادراتی باشد. قربانی تصریح کرد: با اجرای این پروژه در مجموع سه هزار و ۲۰۰ متر خط عریض وارد کشور کرده و خطوط تخلیه و بارگیری را ایجاد می‌کنیم. وی خاطرنشان کرد: برای صادرات مواد خوراکی از مرز اینچه برون واگن یخچال دار نیاز است و واگن‌های یخچال دار قابلیت تعویض بوژی ندارند و

با احداث خط عریض امکان صادرات مواد خوراکی از طریق راه‌آهن اینچه برون فراهم می‌شود. مدیرکل راه‌آهن شمال شرق ۲ یادآور شد: اختلاف پیش‌آمده بین روسیه و ترکیه می‌توانست فرصت مناسبی برای صادرات ایران از مرز اینچه برون فراهم کند اما به دلیل نداشتن خط عریض تاکنون نتوانستیم از این فرصت استفاده کنیم.

بافت تاریخی گرگان سندی ارزشمند است

بناها و خانه‌های ارزشمند و تاریخی، تکیه‌های مرمت‌شده و جای خالی چنارها در بافت تاریخی گرگان سندی ارزشمند و مهر تأییدی بر قدمت تاریخی و غنای فرهنگی منطقه استرآباد ی ا گرگان قدیم است. به گزارش مهر، بافت تاریخی گرگان قدیمی‌ترین بافت تاریخی ثبت شده کشور است که در سال ۱۳۱۰ خورشیدی به شماره ۴۱ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است. به گفته کارشناسان وسعت اولیه این بافت حدود ۲۰۰ هکتار بود که در حال حاضر بناهای تاریخی تنها در محدوده ۱۵۰ هکتاری آن دیده می‌شود. بر اساس شواهد تاریخی، شهر گرگان (استرآباد) در دوران قاجار ۷ محله بزرگ به نام‌های سرپیر، دربنو، سرچشمه، میخچه گران، نعل‌بندان، سبزه مشهد و میدان داشت که هر کدام دارای چندین محله فرعی مانند پاسرو، میرکریم، دوشنبه‌ای، شیرکش بوده و بیشتر مساجد و تمام تکایای قدیمی و زیارتگاه‌ها و مکان‌های مذهبی شهر هم در همین محلات قرار داشتند. در سال ۱۳۱۰ با آغاز شهرسازی و احداث خیابان پهلوی (امام خمینی فعلی) در دوره پهلوی روند تخریب و گسستگی بافت تاریخی گرگان آغاز شد تا جایی که هم‌اکنون تنها حدود ۲۷۰ تک بنای ارزشمند و تاریخی در این بافت باقی‌مانده است. بافت تاریخی گرگان دارای گذرها و ورودی فراوان است اما ترجیح می دهم از میدان مرکزی (توپخانه) به سمت خیابان شهدا (پهلوی دژ) رفته و از لاله ۱۳ وارد محله سبزه مشهد شوم. مزار استاد لطفی در سمت راست خیابان و غربت استاد در زادگاهش اولین چیزی است که نظرم را جلب می‌کند.پس از عمل به وصیت استاد و انتقال جسد وی به گرگان قرار بود ابتدا مجتمع فرهنگی و هنری در جوار قبر استاد احداث شود. اما پس از مدت‌ها بلاتکلیفی، مجتمع فرهنگی و هنری به باغ مزار تبدیل شد و با نزدیک شدن به سومین سالگرد فوت استاد هنوز خبری از باغ مزار نیست.محله سبزه مشهد علاوه بر مزار استاد لطفی و زورخانه پوریای ولی که در خروجی آن است، چند تکیه تاریخی و یک چنار بسیار قدیمی دارد. نام تکایای معروف آن عقیلی و شاهینی است که از سال گذشته با مرمت انجام شده به معماری اصلی خود برگشته اند.بافت تاریخی گرگان کاملاً تدریجی و ارگانیک شکل گرفته و ابتدا هسته اولیه آن تشکیل‌شده و سپس توسعه شهری پیرامون آن صورت گرفته است.از مصلا عبور می‌کنم و محله سرچشمه را پشت سر می‌گذارم. در سرچشمه هنوز هم مشاغل قدیمی با همان کسبه قدیمی را می‌توان یافت. بیش از همه قهوه‌خانه چوبی و حلبکاری خودنمایی می‌کند. از سرچشمه به سمت امامزاده نور حرکت می‌کنم. در مسیر یک محوطه بزرگ است که دورتادور آن را تکایا تشکیل داده‌اند.هر تکیه یک تکیه اصلی و بزرگ به نام پیرتکیه داشته که از همه قدیمی‌تر بوده و مراسم اصلی محرم در آن محوطه را مدیریت می‌کرده. چند اثر تاریخی در مسیرم قرار دارد. اولی خانه رضا قلی نژاد است. بنای خانه رضا قلی نژاد مربوط به دوران قاجار است و از شرق به امامزاده نور و از جنوب شرق از طریق معبری به مجموعه تقوی و باقری مرتبط می‌شود.به نظر می رسد وسعت بنای تاریخی رضا قلی نژاد حدود ۵۰۰ مترمربع است و دارای دو درب ورودی از معبر شرقی و جنوبی است. این مجموعه با دارا بودن فضاهای متعدد و قرارگیری در مرکز بافت و نزدیکی آن با مجموعه‌های مختلفی که سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری آنها را خریداری کرده به فضای اداری تبدیل شده و بسیار حائز اهمیت است.در فاصله کمی از این بنای تاریخی، خانه خراسانی در کوچه‌ای به همین نام، قرار دارد و توجه ام به آن جلب می‌شود. تاریخ ساخت این بنا بر اساس سنگ‌نبشته‌ی سطوح زیرین سرشیرهای آن به ۱۲۹۵ می‌رسد که با سلطنت ناصرالدین‌شاه هم‌زمان است.این بنا در دو بخش شمالی و جنوبی ساخته‌شده و عمده ارزش‌های معماری برجای‌مانده آن، مربوط به بخش جنوبی آن است و به نظر می رسد بخش شمالی آن فاقد ارزش تاریخی است.به آرامگاه اسحاق بن موسی بن جعفر (ع) معروف به امامزاده نور که از بناهای دوره سلجوقی در شهرستان گرگان است، می رسم.به استناد کتیبه حک‌شده بر چارچوب در قدیمی ساختمان، این اثر مربوط به سده ۹ ق (مشکوتی، ۱۹۱) است اما با توجه به تاریخ ۵۲۵ ق که بر صندوق چوبی مرقد امامزاده حک‌شده است به نظر می‌رسد که بنا در این تاریخ ساخته‌شده باشد.کمی از امامزاده نور فاصله گرفته و به گذری که به بازارچه نعل‌بندان منتهی می‌شود، وارد می‌شوم در سمت راست گذر مجموعه تاریخی باقری قرار دارد. مدرسه تقوی، مجموعه تقوی و خانه شیرنگی از آثار دیدنی بافت هستند که اکنون اداره کل میراث فرهنگی در آن مستقر شده است.

خانه باقری وسیع ترین بنای به جا مانده از دوره پهلوی

خانه باقری یکی از وسیع‌ترین و سالم‌ترین بناهای دوره پهلوی در دل بافت تاریخی گرگان است که بخشی از آن در سال‌های اخیر مرمت‌شده و به خانه صنایع‌دستی تبدیل‌شده است.این مجموعه دارای هفت حیاط با اندازه های گوناگون (دو حیاط اندرونی، دو حیاط بیرونی، حیاط هشتی، حیاط مطبخ و حیاط سرطویله) است. مهم‌ترین بناهای شاخص قرار گرفته در بازارچه نعل‌بندان مسجد جامع، خانه تقوی، شیرنگی و امیر لطیفی در محله چهارشنبه‌ای (پشت مسجد جامع) و تکیه پا سرو است که از آبان ماه سال گذشته مرمت آن آغازشده است.از اولین ورودی بازارچه (پا سرو) خارج می‌شوم و از خیابان آفتاب ۱۵ دوباره به سمت امامزاده نور و سرچشمه که درنهایت به دربنو منتهی می‌شود، حرکت می‌کنم. خانه تاریخی فاطمی، مدرسه عمادیه، خانه حاج قاسمی (خانه مشروطه گلستان)، تکیه اصطبار و خانه کبیر در این مسیر (دربنو تا دوشنبه‌ای) قرار دارند.مدرسه عمادیه با یک هزار و ۵۵۰ متر زمین (با ابعاد ۴۵ در ۳۴.۵ متر) در محله دربنو واقع‌شده که به همراه آب‌انبار، گورستان، حمام، دکان‌های متعدد، مسجد گلشن، مجموعه چند تکیه، بافت و عناصر عمده محله دربنو و نیز بخشی از بافت بازار کهنه استرآباد را تشکیل می‌دادند. در مورد زمان ساخت این مدرسه اطلاع دقیقی در دسترس نیست اما بنا به دلایلی که ارائه می‌شود، اصل بنا در اواخر دوره تیموری و به‌ویژه اوایل دوره صفویه ساخته‌شده است. با استناد به وقف نامه متعلق به سال ۹۵۳ هجری قمری، این بنا متعلق به اوایل دوره صفویه (شاه‌طهماسب اول) است. این مدرسه بعد از مرمت در اختیار حوزه علمیه قرارگرفته است و دارای یک حیاط بزرگ، حوض آب و اتاق‌های متعدد اطراف حیاط است.از این محل خارج می شوم هرچند دیدن کوچه های تنگ و شلوغ شیرکش در ضلع جنوبی خیابان خمینی صفای خاصی دارد اما ترجیح می دهم از نخستین کوچه سمت چپ خیابان خمینی (معروف به کوچه شورای شهر) از روبروی کلیسا عبور کنم و به قسمت انتهای پارک شهر رسیده و به کاخ‌موزه گرگان در پارک شهر کنونی برم.البته نباید فراموش کرد خانه تاریخی مفیدیان در خیابان سر خواجه (هفت‌دستگاه در محله شازده قاسم) از دیگر آثار ارزشمند و تاریخی گرگان است که سمت چپ خیابان پهلوی امام خمینی کنونی تا سر خواجه واقع‌شده و دیدن آن خالی از لطف نیست.

بافت تاریخی گرگان تدریجی شکل گرفت

یک دکترای مرمت بناهای تاریخی اظهار کرد: بافت تاریخی گرگان کاملاً تدریجی و ارگانیک شکل‌گرفته و ابتدا هسته اولیه آن تشکیل‌شده و سپس توسعه شهری پیرامون آن صورت گرفته است.جاوید ایمانیان افزود: بافت تاریخی استرآباد قدیم (گرگان امروزی) حداکثر ۱۵۰ هکتار بوده که ارگ شهری آن در برج و بارو محصور بوده است.وی بابیان اینکه این محدوده دارای چهار دروازه تاریخی و مسیرهای اصلی و فرعی تردد بوده است، گفت: دروازه مازندران، بسطام، چل دختران و سبزه مشهد چهار دروازه اصلی شهر برای ورود و خروج بوده‌اند.وی ادامه داد: دروازه مازندران برای ورود و خروج از سمت طبرستان (مازندران کنونی)، دروازه بسطام (برای ورود و خروج از سمت ناهار خوران فعلی، شاهکوه، بسطام، شاهرود و خراسان)، دروازه چل دختران (محل ورود و خروج از سمت جنوب غرب میدان سر خواجه) و دروازه سبزه مشهد (ورودی و خروجی شهر از سمت ترکمن‌صحرا) بوده است.این دکترای مرمت بناهای تاریخی اضافه کرد: طبق شواهدی که از نقشه‌ها و بافت توسعه شهری می‌توانیم ببینیم اینکه نظام محله بندی در استرآباد هم مانند سایر شهرهای تاریخی کشور وجود داشته است. تکایا عامل اصلی حفظ بافت تاریخی گرگان وی از وجود تکیه‌ها و نقش آن در مناسک مذهبی و رویدادهای اجتماعی به‌عنوان یکی از دلایل ازهم پاشیده نشدن بافت تاریخی گرگان نام برد و اظهار کرد: خانه‌های تاریخی از دوره قاجاریه تا پهلوی از دیگر شاخصه‌های بافت گرگان هستند.این دکترای مرمت بناهای تاریخی همچنین گفت: بناهای دوره قاجار در گرگان دارای معماری یکسانی نیستند و بخشی از خانه‌های تاریخی به‌جامانده معماری طبقات پایین و بدون تزیینات و اتاق‌های زیاد را شامل می‌شود، همچنین مصالح به‌کاررفته در آن‌ها خشت و چینه گِلی است.وی افزود: بخشی دیگر از بناهای دوره قاجاریه مانند خانه باقری، تقوی، شفیعی و شعرباف معماری طبقه اعیان‌نشین را به تصویر کشیده و دارای چند حیاط درون‌گرا، برون‌گرا و تابستان نشین هستند.ایمانیان ادامه داد: بناهای باقی‌مانده از دوره پهلوی در بافت تاریخی گرگان کاملاً با دوره قاجاریه متفاوت است و درون‌گرایی در آن‌ها کمتر دیده می‌شود.وی اضافه کرد: تزیینات گچ‌بری و کلاه‌فرنگی از شاخصه اصلی این بناهاست که در کاخ‌موزه گرگان، خانه شیرنگی و فاطمی که از دوره پهلوی به‌جامانده دیده می‌شود.وی تصریح کرد: بازارهای قدیمی از دیگر شاخصه‌های بافت تاریخی گرگان است و به نظر می‌رسد بازار کهنه قدیم نخستین بازار شهر استرآباد بوده که هم‌اکنون کمتر نشانه‌هایی از آن در خیابان شهید رجایی باقی‌مانده و بیشتر آن در آتش‌سوزی دوره قاجاریه در دهه ۴۰ سوخته است.

امام جمعه موقت گرگان:

حمله هوایی آمریکا نقض آشکار حقوق بشر است

امام جمعه موقت گرگان حمله هوایی آمریکا را نقض آشکار حقوق بشر دانست و گفت: بسیاری از تسلیحات نظامی توسط آمریکایی ها در اختیار تکفیری ها قرار گرفته است.به گزارش خبرنگار مهر، حجت الاسلام قاسم لیوانی در خطبه های نماز جمعه شهرستان گرگان با قرائت خطبه ۱۶۱ نهج البلاغه اظهار کرد: حضرت امیرالمومنین علی (ع) ما را به تقوای الهی توصیه می کنند و می فرمایند اگر کسی تقوا خدا داشته باشد، تقوا باعث نجات و رهایی همیشگی او از هوای نفس و آتش جهنم می شود.وی افزود: همه ما آرزو داریم در آخرت وارد بهشت بشویم و درهای جهنم به روی ما بسته شود. آیات زیادی درباره بهشت و جهنم وجود دارد و این موضوع مسلم است. خداوند در سوره بقره درباره افراد متقی می فرمایند که آن ها یقین به قیامت دارند و موضوع قیامت امری مسلم است.امام جمعه موقت گرگان بیان کرد: اگر کسی توقع دارد در قیامت اهل بهشت شود، آیا همینگونه او را به بهشت می برند؟ آیا می شود هیچ کاری انجام نداد و انتظار داشت که او را به بهشت ببرند؟ شهید بهشتی تعبیر کرده اند که بهشت را به بها می دهند نه به بهانه.وی تصریح کرد: امیرالمومنین ضمن بیان مسائل اخلاقی فرمودند که مانند کسی نباش که می خواهد بدون هیچ کار خوبی وارد بهشت شود زیرا اگر می خواهید وارد بهشت شوید باید عمل صالح انجام دهید.

توبه را به خاطر آرزوهایی دنیوی عقب نیندازید

وی اضافه کرد: بعضی آدم ها هستند ۴۰ یا ۵۰ سال از عمر آن ها گذشته است و آرزوهایی دارند. وقتی به آن ها می گویید توبه کنید، می گویند هنوز زود است و آرزوهای زیادی دارم. امیرالمومنین می فرمایند به خاطر آرزوهایی که دارید توبه را به تاخیر نیندازید زیرا زمان نیست. لذا با مرگ هایی که ما مشاهده می کنیم نباید توبه را عقب بندازیم.حجت الاسلام لیوانی اظهار کرد: حضرت علی (ع) می فرمایند برخی هستند که حرف های زاهدانه می زنند و دیگران را توصیه می کنند که دنیادوست و مقام‌دوست نباشید اما وقتی اعمال آن ها را نگاه می کنیم، شبیه آدم های دنیا پرست است و بیش از دیگران به دنیا چسبیده است. اینگونه آدم ها سیری ناپذیرند و امیرالمومنین می گوید اینگونه نباشید.وی بیان کرد: این افراد وقتی در بستر مرگ افتاد می گویند خدایا پشیمانم که چرا این کارها را کردم. بعد از خدا درخواست می کند اگر خوب شوم کار خوب انجام می دهم و دیگر کار بد انجام نمی دهم. او با خدا عهد می بندد که اگر خوب شد کار گناه انجام ندهد ولی وقتی خوب شد دوباره سرگرم کارهای بد می شود.خداوند در قرآن برای این گونه انسان ها مثال زده است که وقتی سوار کشتی شدند، دریا مواج شد و کشتی در حال غرق شد، آن آدم می گویند خدایا اگر نجاتم بدهی آدم خوبی می شوم و دیگر گناه نمی کنم. اما وقتی این کشتی نجات پیدا کرد همان آدم قبلی می شود و همه عهدهای خود را فراموش می کند.حجت الاسلام لیوانی در خطبه دوم هم گفت: فردا شنبه دهم رجب مصادف است با تولد جواد الائمه. بعد از شهادت امام هشتم برای این که مامون این اتهام را از خود رفع کند امام جواد را می خواهد و خیلی به او اظهار محبت می کند. جلسات مناظره ای با علمای آن زمان از فرق مختلف برگزار می کند و یک طرف مناظره را امام جواد قرار می دهد. حضرت هم در این مناظرات موفق بر آمدند و معارف ناب اسلام را برای مردم آن زمان تشریح می فرمودند.

افزایش پروازهای فرودگاه گرگان

مدیرکل فرودگاه‌های استان گلستان از رشد ۵۷ درصدی پروازها در فرودگاه گرگان و جابه‌جایی بیش از ۱۴ هزار مسافر خبر داد.رامین آذری در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: از ۲۵ اسفندماه ۹۵ تا ۱۵ فروردین امسال ۱۴ هزار و ۷۶۷ مسافر در قالب ۱۸۴ پرواز از فرودگاه گرگان جابه‌جاشده‌اند.وی افزود: تعداد پروازها و جابه‌جایی مسافر از فرودگاه گرگان نسبت به مدت مشابه سال قبل در همین ایام به ترتیب ۵۹ و ۸۹ درصد رشد داشته است.مدیرکل فرودگاه‌های استان گلستان به آمار پروازها و جابه‌جایی مسافر در تعطیلات نوروز ۹۵ هم اشاره کرد و ادامه داد: سال گذشته در این ایام (۲۵ اسفند ۹۴ تا ۱۵ فروردین ۹۵) هفت هزار و ۸۱۳ مسافر در قالب ۱۱۷ پرواز از فرودگاه گرگان جابه‌جاشده بودند.

آغاز عملیات اجرایی دو پروژه از ابتدای سال

وی اضافه کرد: از ابتدای سال عملیات اجرایی دو پروژه در فرودگاه گرگان آغازشده و یکی از این پروژه‌ها چهارشنبه گذشته به بهره‌برداری رسید.آذری تصریح کرد: بهسازی جلوی درب پایانه از روز دوم فروردین بااعتبار ۱۶۰ میلیون تومان آغاز شد و تا هفته آینده به بهره‌برداری می‌رسد.وی بابیان اینکه بهسازی نمازخانه فرودگاه هم دومین پروژه‌ای بود که در سال جدید آغاز شد، خاطرنشان کرد: این پروژه بااعتبار ۶۰ میلیون تومان هفت فروردین آغاز و صبح چهارشنبه به پایان رسید.وی بیان کرد: امسال همچنین سه پروژه مهم و تأثیرگذار با اعتبارات شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری ایران در فرودگاه گرگان اجرایی می‌شود.به گفته آذر نصب دستگاه ILS، DVOR و ساخت و تجهیز ترمینال جدید سه پروژه‌ای هستند که به ترتیب ۹، چهار و ۳۰ میلیارد تومان اعتباردارند.مدیرکل فرودگاه‌های استان گلستان گفت: عملیات عمرانی نصب دستگاه برای کمک به خلبان درشیب فرود انجام و تمام دستگاه‌ها و تجهیزات ILS خریداری‌شده است و در گمرک بندرعباس است و به‌محض ترخیص نصب می‌شود.وی بابیان اینکه این پروژه در اردیبهشت امسال به بهره‌برداری می‌رسد، افزود: با نصب این دستگاه مشکل پرواز و فرود در هوای مه‌آلود در فرودگاه گرگان حل می‌شود.آذری ادامه داد: دستگاه DVOR هم به خلبان کمک می‌کند که فرودگاه در کدام سمت و در چه فاصله‌ای قرار دارد.

آگهی‌های ثبتی

آگهی تحدید حدود اختصاصی

تحدید حدود ششدانگ یک قطعه زمین عرصه و اعیان به مساحت ۲۱۰ مترمربع پلاک ۱۱۴۲۶ فرعی از ۳ ـ اصلی بخش ۳ ثبت گرگان ملکی آقای جمشید غریب ده فرزند ابراهیم ساعت ۱۰/۳۰ صبح روز دوشنبه ۹۶/۲/۱۸ در محل وقوع ملک واقع درگرگان اوزینه وحدت ۲ انتهای کوچه سرنبش کوچه بعمل خواهد آمد از این رو چنانچه مجاوری نسبت به حدود یا حقوق ارتفاقی حقی برای خود قائل است می تواند فقط تا سی روز از تاریخ تنظیم صورتمجلس تحدید حدود اعتراض خود را کتبا با ذکر شماره پلاک به اداره ثبت شهرستان گرگان تسلیم نموده و علاوه برآن ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض به مرجع ثبتی دادخواست به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم نماید در غیر اینصورت متقاضی ثبت یا نماینده قانونی وی می‌تواند بدادگاه مربوطه مراجعه و گواهی عدم تقدیم دادخواست را دریافت و به اداره ثبت تسلیم نماید بدیهی است در صورت عدم وصول اعتراض اداره ثبت وفق مقررات مبادرت به صدور سند مالکیت خواهد نمود.

محمد اسماعیل پور ـ کفیل اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان گرگان
۶۸۹۳ م الف

نسخه اینترنتی
روزنامه گلشن‌مهر
www.golshanemehr.ir

خبر

گلستان نیازمند مرکز واحد صادرات است

استاندار گلستان گفت: استان گلستان نیازمند مرکز واحد صادرات است. به گزارش مهر، حسن صادقلو اظهار کرد: ایجاد مرکز واحد صادرات درگلستان یکی از آرزوهای من است، زیرا بسیاری از تولیدکنندگان مستقیم به سمت صادرات می روند. وی افزود: صادرات فقط به عوامل سیاسی، تولید و کیفیت بر نمی گردد و مسائل زیادی در این بخش دخیل هستند.وی تصریح کرد: برای انتقال کالا به شیوه هوایی هم پیگیر هستیم تا از این ظرفیت ویژه هم نهایت استفاده را ببریم.استاندار گلستان با اشاره به قانون تسهیل و رفع موانع تولید، بیان کرد: سال گذشته ۷۲۰ میلیارد تومان تسهیلات به واحدهای تولیدی استان پرداخت شد و گلستان رتبه هفتم کشور را در این بخش کسب کرد.صادقلو ادامه داد: با توجه به منابع هشت هزار میلیارد تومانی گلستان و قیاس آن با استان های دیگر، عملکرد بسیار موفقی در پرداخت تسهیلات به واحدهای تولیدی داشتیم.وی یادآور شد: گلستان در حوزه اقتصاد مقاومتی هم در رتبه هفتم کشور قرار گرفت و در این بخش هم عملکرد قابل توجهی داشتیم. صادقلو خاطرنشان کرد: تولیدات استان باید به سمت دانش بنیان بودن برود و باید رویکرد دانشگاهی در این بخش داشته باشیم.وی افزود: توجه به روش های نوین تولید هم بسیار ضروری است و باید روش های قدیمی را کنار بگذاریم.

اعتبارات قابل توجهی برای زیرساخت گلستان جذب شد

رئیس سازمان برنامه و بودجه گلستان گفت: در سال گذشته اعتبارات قابل توجهی در حوزه زیرساخت‌های گلستان جذب شد. به گزارش مهر، حسین پیش قدم اظهار کرد: سازمان برنامه و بودجه در سال گذشته اعتبارات قابل توجهی برای تکمیل زیرساخت‌های استان گلستان جذب و تامین کرد.وی افزود: امیدواریم امسال هم بتوانیم اعتبارات خوبی برای زیرساخت‌های استان جذب کنیم که مهم‌ترین آنها احداث بندر خشک تجاری و شهرک صنعتی هزار هکتاری اترک است. وی ادامه داد: تلاش‌های زیادی برای شهرک صنعتی هزار هکتاری اترک انجام شده تا زمینه‌های لازم را برای فعالان اقتصادی استان ایجاد کنیم.رئیس سازمان برنامه و بودجه گلستان با بیان اینکه اوراق مشارکت و اسناد خزانه اسلامی می‌تواند به چرخه طرح‌های عمرانی کمک کند، گفت: در بسیاری مواقع اعتبارات از طریق اوراق مشارکت و اسناد خزانه اسلامی تزریق می‌شود.پیش قدم تصریح کرد: در لایحه بودجه سال ۹۶ که تقدیم مجلس شد، شاهد افزایش ۲۶ هزار میلیارد تومانی بودجه در حوزه‌های راه، ریل، محیط زیست و بهداشت بودیم که می‌تواند کمک زیادی به کشور کند.وی دو سال گذشته را سال‌های سیاه بودجه‌ای نام برد و گفت: در سال ۹۴ با وجود افزایش تولید نفت، فقط ۲۷ هزار میلیارد تومان از مجموع ۵۷ هزار میلیارد تومان اعتبار تخصیص یافت و دولت و مجلس راه‌های جدیدی را برای تامین اعتبارات اتخاذ و تائید کردند.

گرگان رتبه نخست اقامت مسافران نوروزی در گلستان را کسب کرد

فرماندار گرگان گفت: شهرستان گرگان در زمینه اقامت مسافران نوروزی رتبه نخست استان را به خود اختصاص داد. به گزارش مهر، سید عباس حسینی اظهار کرد: شهرستان گرگان رتبه یک اقامت مسافران نوروزی را در بین شهرستان‌های استان کسب کرده و این امر نشان می‌دهد در زمینه ماندگاری مسافر به دست آوردهای خوبی رسیدیم و می‌توانیم در حوزه گردشگری مشاغلی را به وجود بیاوریم. فرماندار گرگان از رتبه دوم شهرستان گرگان در گردشگری خبر داد و افزود: رتبه نخست میزان جذب گردشگر مربوط به شهرستان بندرترکمن بوده و این نشان می‌دهد تبدیل جزیره آشوراده به قطب گردشگری امکان‌پذیر است. حسینی با بیان اینکه رئیس‌جمهور در شورای عالی فرهنگی مصوب کرد که از تولیدات دانش بنیان و مجموعه دانش دانشگاهی به عنوان یک فرصت شغلی استفاده شود، اظهار کرد: امید داریم دستگاه‌های اجرایی با خرید تولیدات داخلی فرصت شغلی بیشتری را برای این افراد ایجاد کنند.

بخش پایانی

یادداشت

اجمالی از همه‌ی تاریخ ایران و جهان در چند پاراگراف!

علی نجات غلامی

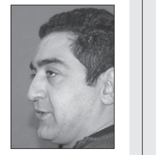

شکل الیهات سیاسی از کورش تا داریوش به شدت دگرگون می شود. با اینکه کورش به راحتی به خدای بابل یعنی مردوک متوسل می‌شد اما داریوش به نحوه ای درونباش از آیین مزدیسنایی که آئین دودمانی پارسیان بوده‌است متوسل می شود و این آیین را به مرحله‌ی «دین» ارتقاء می‌دهد. لذا «استبداد» آغاز می شود. بر طبق متن کتیبه ی بیستون، گزارشات ارسطو در کتاب سیاست و نیز اصول نامه ی تنسر که قصد اعاده ی اصول داریوشی را در آغاز ساسانیان دارد، می توانیم بگوییم دوران داریوشی یکی از مخوف ترین لحظات تاریخ استبداد خاصه از نوع دینی–نظامی اش بوده است. این امپراطوری به هیچ روی چیزی چون «دولت–ملی» نبوده بلکه یک دولت امپراطوری بوده که بدواً بر میلیتاریسم و ایدئولوژی دینی مبتنی بوده است. بعدها دولت شهرهای یونانی و کلاً حوزه ی مدیترانه متحد می شوند و در طی «شورشی فراگیر» به رهبری اسکندر حاکم جوان مقدونی این امپراطوری را از پای در می آورند. تأکید می کنم که کار اسکندر حمله و جنگ پادشاهی علیه پادشاهی دیگر نبود بلکه نوعاً یک «شورش» بود از سوی حکام محلی علیه یک امپراطوری جهان شمول. مهم نیست مورخان اروپایی چه تصوری به دلایل ایدئولوژیکِ اکنونی خوانانه و یوروسنتریستی القاء کرده اند. واقعیت برطبق گزارشات فردوسی، نظامی، ابن مقفع و متون یونانی و رومی و غیره و نیز آثار و اسناد باستان شناختی این است که با یک شورش طرف ایم. امپراطوری پارسیان یک واقعیت کتمان ناپذیر است اما نفس وجود یک امپراطوری ایرانی دال بر «خیر» بودن آن نیست. این امپراطوری از وجوه بسیاری یکی از مخوف ترین لحظات تاریخ جهان است. حال با شورش مدیترانه ای ها بحرانی درونی ایجاد می شود که نتیجه ی آن قتل داریوش سوم از درون دربار توسط نزدیکان او یعنی دو تن موبدان و سرداران است. یعنی این منطق دینی –میلیتاریستی نهایتاً گور خودش را می کند. با قتل شاهنشاه رهبر شورشیان یعنی اسکندر مقدونی در موقعیت غریبی قرار می گیرد. او در آغاز در استخر در مقام شاهنشاه تاج گذاری می کند و می خواهد آن امپراطوری را با محوریتی یونانی تداوم ببخشد، اما مسئله این است که همان طور که گفتیم دولت شهرهای یونانی اساساً مستعد چنین چیزی نبودند. لذا به زودی این امپراطوری می پاشد. چراکه یونانیان چون از پیوند دین و سیاست عبور کرده بودند اولین چیزی را که به گفته نظامی و دیگران هدف قرار می دهند دین مغی، یعنی دین رسمی هخامنشیان است بدون بدیلی. و با زدن این مفصل امکان حفظ آن امپراطوری منطقاً باقی نمی ماند. بر طبق نامه ای منسوب به ارسطو به اسکندر که تمامی نگارندگان بزرگ ایرانی از جمله فردوسی، نظامی، ابن مقفع و دیگران بدان اشاره می کنند، ارسطو اسکندر را برحذر می دارد که آن روال را ادامه دهد و از وی می خواهد که حکومت را به شکلی متضاد با empire state یعنی «حکومت ملوک الطوایفی» دربیاورد تا هم به آن مشی استبدادی پایان داده شود و هم به طور استراتژیک دولت شهرهای یونانی در امان بمانند. به هر حال چه ارسطو این پیشنهاد را واقعاً داده باشد چه خیر، مهم این است که نفس این ایده نوعاً یونانی است و شکل گیری پارتیان که شاید به اتحادی از سنخ کورشی نظر داشته اند نه داریوشی، همراه با تسامح دینی که منتج از این نگاه هلنیستی جدایی دین از سیاست است. به هر حال بازگشت به دوران دولت های ملی دیگر ممکن نبود و حکومت ملوک الطوایفی نیز نحوه ای از امپراطوری را رقم زد. اگرچه در آن مرکزگرایی دینی عقب رفت. همین عقب رفتن مرکزگرایی دینی به مرور یک حس نوستالوژیک را برای پارسیان تقویت کرد که بخواهند به «سنت دینی–سیاسی» قدیم بازگردند. و این امر نهایتاً به شکل گیری ساسانیان انجامید. اردشیر آنچنانکه از متن نامه تنسر –هیربدی که دست راست او بود– بر می آید تمام تلاش اش وقف احیاء «دین سیاسی» و آنچه تحت عنوان «سیطره ی دینی ایرانشهری» در متونی همچون دینکرد یاد شده است – نه لفظ من درآوردی «اندیشه ی ایرانشهری»! – کرد که توأم با نکوهَش و تخریب شدید دوران اشکانیان و دست زدن به اقداماتی شدیداً استبدادی به نام دین بود. با تحلیل متن نامه تنسر که در پاسخ به نقدهای شاه طبرستان به اقدامات اردشیر است، می توان ستایشی از همان اصولی را به نام سنت دیرین دید که ارسطو در کتاب سیاست به پارسیان هخامنشی نسبت می دهد که نتیجه می گیریم که ارسطو دروغی نگفته است و آنچه دارد تحت عنوان شیوه های استبداد برمی شمارد واقعاً شیوه های حکومت داریوشی است. به هر حال، نکته اینجاست که یونانیان نیز با شورش علیه امپراطوری هخامنشی نهایتاً نتوانستند به مرحله ی قبلی یعنی پیوند «ملیت و سیاست» برگردند و نتیجه ی امر در نهایت شکل گیری یک empire state متقابل با همان امپراطوری ملوک الطوایفی اشکانی بود: یعنی «رُم». در رم دین به واسطه ی مسیحیت از سیاست فراتر رفت و در اروپا قرون وسطی شکل گرفت. بعدها با چرخشی سکولار، میلی در رنسانس برای بازگشت به پیوند ملیت و سیاست نمودار شد. تمام تاریخ اروپا از نقطه ی شروع اش با هملت شکسپیر تا پایان اش یعنی مرگ هیتلر و خودسوزیِ انگلستان، و ظهور آمریکا – که فهمید باید بر حکومتی داریوشی لعابی دموکراتیک زد تا عجالتاً سیاستی در کار باشد– تلاشی ناموفق برای پیوند دادن «ملیت و سیاست» با سریش بوده است که نمی شود. همچنانکه تاریخ آسیا نیز تلاش برای چسب زدن «دین و سیاست» – اعم از دین آسمانی یا دینی زمینی همچون مارکسیسم –بوده است که نشد که بشود. به هر حال تاریخ تا ته قرون وسطی مسئله دار بود. از اینجا به بعد دیگر مورخان چندان دروغ نمی گویند.

مصدق و مساله نفت

جعفر پارساپور ـ قبل از انکه به مسئله نفت بپرداریم ابتدا لازم است کمی از شرایط داخلی و بین المللی شکل کیری تفکری یاد کنیم که امیخته ای از ناسیونالیسم و میهن پرستی افراطی بود که پایه اصلی ان را اجنبی ستیزی و دولت محوری تشکیل می دا د این باور در شرایطی در ذهن مصدق و دوستانش نقش بسته بود که فضای جهانی تحت تاثیر جریان های چپ قرار داشت .در انگلستان در سالهای پس از جنگ دوم جهانی دولت کارگری روی کار امد که سیاست ملی کردن کارخانه ها و صنایع بزرگ را در پیش گرفت .از سوی دیگر در ان سالها .نهضت های استقلال طلبانه در بسیاری از مستعمرات سابق شکل گرفته بود که وجه مشترک همه انها غرب ستیزی و شیفتگی اشکار از تجربه سوسیالیسم عملا موجود و اقتصاد دولتمدار ان بود.در ایران هم چنین تفکراتی رسوخ کرده وچنین نگرشهایی در اندیشه سیاستمدارانی مانند مصدق دیده می شد .به این ترتیب سیاست دولتی کردن اقتصاد با چنین پیشینه ای وارد ایران شد و سیاستمدارانی همچون مصدق با این استدلال که در انگلستان هم دارند صنایع را دولتی میکنند از این تفکر دفاع میکردند و همین موضوع سنگ بنای ملی کردن صنعت نفت بود تا ان را کاملا در اختیار خود بگیرند. .انچه تحت عنوان نهضت ملی کردن صنعت نفت شکل گرفت بر پایه چند تصور نادرست بود نخست اینکه مصدق فکر میکرد با خلع ید از انگلیسیها .وابستگی صنعت نفت ایران به خارجیها پایان خواهد گرفت.حال اینکه هنوز صنعت نفت ما به سرمایه و توان تکنولوژیکی کشورهای مختلف وابسته است.مصدق با شعارهای پوپولیستی چنان افکار عمومی را تحریک کرده وبه این باور رساند که ما به تنهایی می توانیم نفت را استخراج کنیم .مصدق با عوامفریبی جو راچنان سنگین کرد که حرف کارشناسان هم شنیده نمیشد وکسانی هم که با این تصمیمات مخالفت مکردند با سد عظیم افکار عمومی که هر صدای کارشناسی را خفه و او را بی ابرو میکردند ربرو میشدند . نمونه اشکار ان سپهبد رزم ارا بوده که به عنوان منتقد نهضت ملی کردن صنعت نفت به مخالفت با مصدق برخاست و خواستار در پیش گرفتن سیاست های عاقلانه شد.ولی در مدت کوتاهی اورابه منفورترین چهره ی سیاسی تبدیل کردند و زمانی که ترور شد .در اوج نفرت عمومی قرار داشت .بعد از رزم ارا قوام السلطنه و علی امینی هم با سیاست مصدق مخالف بودند .و اعتقاد داشتند که ورود به مقوله ملی شدن نفت عواقب سیاسی سنگینی برای کشور دارد .همین گونه هم شد و ودیدیم که ایران هزینه گزافی پرداخت بدون اینکه عایدی خاصی داشته باشد.

۲ مصدق هیچ درک درستی از سیاست مدرن نداشت و اصولا هیچ اعتقادی به دمکراسی هم نداشت .او یک سیاستمدار سنتی فاقد اصول و پرنسیب شناخته شده سیاستمداران سنتی بود .یعنی او هم سنتی بود و هم پوپولیست وعوامگرا .پوپولیست بود چون مدعی بود که بدون هیچ واسطه حزبی یا نهادی نماینده مستقیم مردم است و لذا خود را ملزم به پاسخگویی به هیچ نهادسیاسی نمی دانست. مصدق اصولا هیچ اعتقادی به قانون نداشت.و با وجودی که حقوق دان بود کمتر براساس چاچوب های حقوقی گام برمی داشت.او با فشار توده ها همه چارچوب های قانونی رابه هم می ریخت.وقتی مجلس با مصدق به مخالفت برخاست او به میان مردم رفت و گفت:مجلس اینجاست .مجلس یعنی توده ها .مصدق بنیان گذار شیوه های پوپولیستی در ایران بود نه تنها شروع نفت دولتی را باید نتیجه فاجعه بار تلاش های او دانست بلکه بسیاری از وجوه زشت موجود در بازی های سیاسی را نیز باید به جریان سیاسی مصدق و دوستانش دانست.

نهاد ها هستند که باعث ماندن و بقای دومکراسی میشوند.دمکراسی این نیست که عده ای را به خیابان بکشانیم و بگوییم هرچه اینها میگویند عین دمکراسی است. اگر اقای مصدق به نهادسازی برای تقویت دمکراسی اعتقاد داشت همه همت خود مصروف تقویت نهاد های برامده از مشروطه از جمله مجلس میکرد نه اینکه با عوامفریبی و بسیج مردم تهیج شده نهادهای قانونی کشور را بی اعتبار و قدرت تصمیم گیری انها را صلب نماید و هر روز با فشار از بیرون بدنبال گرفتن اختیارات بیشتر ی از مجلس باشدودر نهایت مجلس هفدهم را بی انکه اختیاری داشته باشد با برگزاری یک رفراندوم منحل کند.اگر مصدق اعتقادی به دمکراسی داشت در پی انحلال این نهادها بر نمی امد و برعکس انها را تقویت میکرد.۲

۳–بزرگترین اشتباه مصدق این بود که یک امر اقتصادی –حقوقی را به یک مسئله سیاسی تبدیل کرد و می خواست ان را بصورت سیاسی حل کند .ما می توانستیم بگذاریم شرکت نفت ایران و انگلیس همانطور که بود حفظ شود اما با اصلاح قراردادها و قوانین ومقرارت در مجلس منافع بیشتری را نصیب کشورمان کنیم. مجلس میتوانست در مورد بهره مالکانه قانون جدید بگذارد ودولت ان را اجرا کند .اگر قرارداد دادرسی هم وجود داشت که دارای اعتبار بود می توانستیم با انگیسیها مذاکره کنیم و این قراردادها را تغیر دهیم و بتدریج انها را وادار به عقب نشینی کنیم .نه اینکه نفت را دولتی کنیم و بعد هزینه ها و خسارت سنگینی متحمل شویم وباز همانها را بیاوریم تا نفت را استخراج کنید.مصدق هیچ دید روشنی نداشت .یک شعار سیاسی داد بود و به دنبال عمل به ان بود .اینکه انگلیسیها را خلع ید کرده و از کشور بیرون کنیم .اما اینکه بعد از ان چه کنیم وسنعت نفت را چگونه پیش ببریم چیزی بود که مصدق هیچ برنامه ای برایش نداشت.پس از قانون ملی شدن نفت رهبران جبهه ملی نتوانستند خواسته های ایران و جهت حرکت اینده را با در نظر گرفتن توان مالی .سیاسی و تکنولوژیکی موجود در ایران را بطور روشن مشخص کرده و ان را به ملت ارائه دهند.روشن نبود که ایران چگونه قانون ملی شدن نفت را اجرا خواهد کرد.مسائل سرمایه گذاری و تکنیکی چگونه حل خواهد شدو در امد به شدت مورد نیاز ارزی چگونه و به چه مقدار ودر چه زمانی به دست خواهد امد .پس از دوران ملی شدن نفت مصدق و رهبران جبهه ملی به منظور جلب پشتیبانی بخش هرچه بزرگتر جامعه با در ابهام گذاشتن هدف در هر مرحله به گسترش مطالبات کمک کردند .با بالا گرفتن هیجان عمومی که دولت از ابتدا کوششی برای محدود و منطقی کردن ان انجام نداد .رهبران جبهه ملی نقش رهبری را از دست دادند و بجای رهبری به دنباله رو ی روی اوردند.مشکلات مالی کشور که بخاطر از دست رفتن ارز خارجی افزایش می یافت جامعه را هر چه بیشتر به سمت دوقطبی شدن می راند واز سوی دیگر با افزایش نارضایتی عمومی و قطبی شدن جامعه از قدرت مانور دولت برای مصالحه با مخالفان و رقبای داخلی و خارجی هر رو.ز ه کاسته می شد.مصالحه با رقبا و مخلفان داخلی برای برقراری ثبات وحل مسائل داخلی کشور که از اهمیت حیاتی برخوردار بود با شانتاژحزب توده مترادف با از دست دادن استقلال و تسلیم منافع ملی تلقی می گردیدودر نتیجه در هنگام مذاکره با امریکا که به عنوان میانجی عمل میکرد .ایران بدون ارائه پیشنهادی روشن و صریح .تمامی پیشنهادات امریکا را رد کرد .با رد پیشنهاد ات امریکا و عدم پذیرش مصالحه در داخل کشور .مصدق و دیگر رهبران جبهه ملی .ایران را به بن بست سیاسی کشاندند .مصدق که می بایست در داخل با استفاده از اهرم های قانونی با رقبا و مخالفان داخلی به تفاهم برسد وارامشی که بشدت مورد نیاز بود را به جامعه باز گرداند .در جهت عکس عمل کرده و با کشیدن توده به خیابان ها اشوب و نا امنی را گسترش می داد. این تاکتیک دولت نا خواسته به حزب توده که دارای تشکیلات قوی تر و منابع مالی غنی تری در مقایسه با تمامی گروهای دیگر بود .دست بالا را داد ه و امکانات رشد ان حزب را سرعت بخشد. که همزمان سبب افزایش بی ثباتی داخلی و هراس دولت های غربی گردید. بن بست سیاسی همراه با بحران اقتصادی و مالی .قطبی شدن کشور سرخوردگی اجتماعی .کاسته شدن از قدرت دولت مرکزی .ازدیاد اشوب .ایران را هرچه بیشتر به سوی هرج ومرج و نا امنی هدایت میکرد.امنیت در هر جامعه ای دلنگرانی اصلی است.و بدون ان نه فرایند سیاسی و نه اقتصادی می تواند شکل بگیرد.با کاسته شدن از قدرت دولت مرکزی .قدرت نسبی و مطلق حزب توده به سرعت روبه افزایش بود .نا امنی به وجود امده به نوبه خود امکان رشد قدرت های تجزیه طلب که از حمایت قدرت های خارجی نیز برخوردار بودند و یا کودتای نظامی کمونیستی و یا ترکیبی از هر دو را افزایش می داد .اگر چنین امری اتفاق می افتاد .اثرات ان تنها به ایران محدود نمی شد .بلکه می توانست موازنه بین دو قطب جهانی را برهم زند.

٤–در سال‌های پس از جنگ که مصادف با دوران ملی شدن نفت در ایران است، جهان به دو قطب کمونیسم و غیرکمونیسم تقسیم‌شده بود. هر دو قطب تا حد امکان مسلح و هردو دارای جنگ‌افزارهای هسته‌ای بودند. مسائل جهان، نمی‌توانست بدون توجه به موازنه قوا بین این دو نیرو مطرح گردد. هر کشور مجبور بود که موقعیت و منافع ملی خود را با در نظر گرفتن سیاست‌های کلان دو قطب و محدودیتی که چنین موازنه‌ای به‌وجود آورده بود، طراحی کند. ایران در یکی از حساس‌ترین کانون‌های برخورد بین نیروهای شرق و غرب قرار داشت و بنا بر حکم موقعیت جغرافیائی خود، می‌بایست سیاست خود را در داخل محدوده‌ای که موازنه قوای شرق و غرب تعیین کرده، برقرار کند. به سخن دیگر، ایران در تلاش برای دستیابی به منافع ملی خود تا هنگامی که موازنه استراتژیک جهانی را به خطر نمی‌انداخت، قدرت مانور داشت و نه بیش از آن. به نظر می‌رسد که این محدودیت مورد توجه کامل رهبران نهضت ملی ایران قرار نگرفته بود. نگاهی به وقایع و حقایق جهان در آن دوران مطلب را روشن می‌کند:

۱ ـ منافع استراتژیک آمریکا حکم می‌کرد که مسئله نفت هر چه زودتر حل شده و آرامش به ایران بازگردد و درآمد کشور از این طریق افزایش یابد، تا سد محکم‌تری در مقابل نفوذ شوروی و گسترش کمونیسم باشد. این دلیل اصلی امریکا در حمایت از خواسته‌های ایران در آن دوران است.امریکا بخاطر افزایش موقعیت استراتژیک خود، از نهضت ملی شدن نفت ایران حمایت می‌کرد و بریتانیا را تحت‌فشار قرار می داد تا با اصل ۵۰ ـ ۵۰ موافقت نماید و آماده بود که این توافق را تضمین کند. این مناسب‌ترین قرارداد در زمان خود به‌حساب می‌آمد و ایران می‌توانست نفت را به بالاترین خریدار بفروشد و تنها امتیاز انگلستان، حق الویت در انتخاب و یا رد قیمت پیشنهادی بود. تا این مرحله، با برخورداری از حمایت آمریکا ایران دارای متحد قدرتمندی در مبارزات ملی خود بود. با رد پیشنهاد آمریکا و عدم ارائه پیشنهادی صریح و روشن از طرف ایران، برای آمریکا روشن شد که ایران خواستار هیچ‌گونه مصالحه‌ای نیست و بدین ترتیب حمایت آمریکا از دست رفت و قدرت جبهه انگلستان افزایش بسیار یافت. دیگر کشورهای اروپا و ژاپن، تمامی در تحت چتر حمایتی مالی و نظامی آمریکا قرار داشتند و نمی‌توانستند به‌عنوان متحدی برای ایران به‌حساب آیند و در اکتشاف، استخراج و خرید نفت نقش تعیین‌کننده‌ای داشته باشند. با از دست رفتن حمایت آمریکا، ایران در مبارزه خود علیه بریتانیا دیگر متحدی نداشت و به‌ناچار بایستی به تنهائی این مبارزه را ادامه داده که بخت پیروزی حتا کمتر هم می‌شد. در چنین موقعیتی، رهبران جبهه ملی برای تقویت خود در مقابل بریتانیا، تنها شوروی را در پیش روی داشتند. به‌هیچ‌وجه ادعا نمی‌کنم که چنین اقدامی به‌واقع انجام می‌گرفت، اما در محاسبات غرب، در مورد گزینش‌های احتمالی نهضت ملی، دست‌کم بایستی چنین امکانی مورد توجه قرارگرفته باشد. منطقی است که تصور کنیم، غرب احتمال روی‌آوری ایران به شوروی را در هنگام قرار گرفتن در تنگنا، در محاسبات خود گنجانیده باشد و رهبران ایران احتمال چنین برداشتی توسط غرب از وقایع ایران را بایستی در نظر می‌گرفتند. در نبود متحد مناسب دیگر، چنین ملاحظاتی به رهبران نهضت حکم می‌کرد که احتیاط بیشتری در روابط خود با آمریکا در پیش گیرند و این متحد را از دست ندهند.

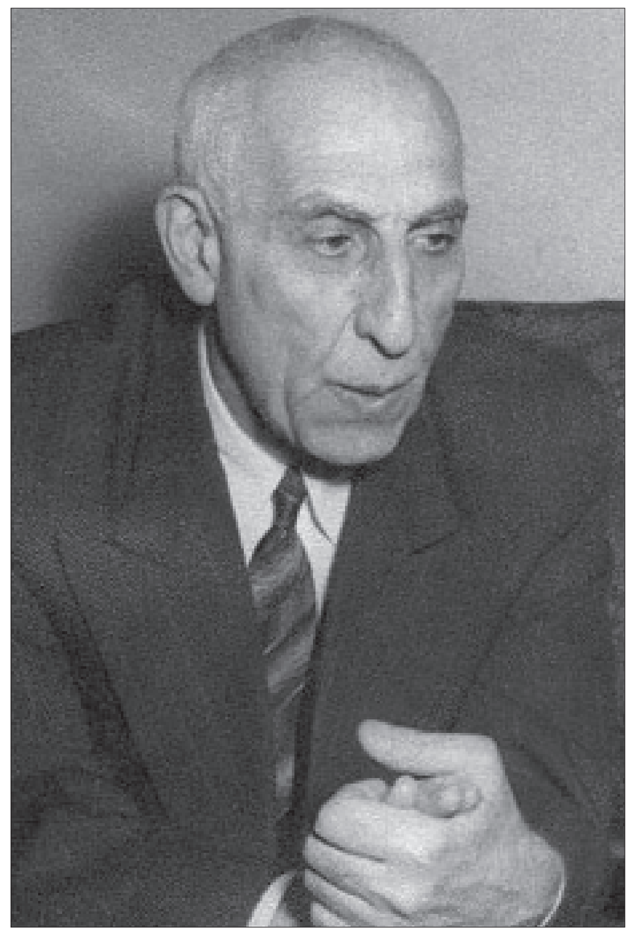

اجمالی از نهضت ملی کردن نفت

مهدی زاهدنژاد

یکی از صحنه‌های مبارزات ملت ایران علیه استعمار خارجی و استبداد داخلی،نهضت ملی شدن نفت در سال ۱۳۲۹است.ایران، در عهد شاهان قاجار، پس از دو مرحله شکست در جنگهای یازده ساله خود با روسیه تزاری و عقد قراردادهای گلستان و ترکمنچای ، صحنه رقابت دولتهای اروپایی به‌ویژه انگلستان برای گرفتن امتیازات مشابه از سلاطین نالایق قاجار گردید. در این میان، عجیبترین قرارداد، قراردادی بود که دولت ایران با «بارون ژولیوس رویتر» منعقد کرد که به‌موجب آن، امتیاز بهره‌برداری و استفاده از کلیه جنگلها، نهرها، معادن ذغال سنگ، آهن، مس، سرب، نفت و غیره، به‌مدت هفتاد سال به یک شرکت خارجی واگذار می‌شد و سهم ایران پس از بهره‌برداری ۱۵درصد از منافع خالص بود.

این قرارداد، به حدّی عجیب بود که حتی «لُردکرزن» از سیاستمداران مشهور انگلستان و از پایه‌گذاران سیاست استعماری آن کشور، درباره این قرارداد، چنین می نویسد: «واگذاری کلیه منابع صنعتی یک مملکت به‌دست خارجی، حقیقتا عجیب و غریب به‌نظر می آید و حرارت انگلیس دوستی در تهران در هیچ تاریخی تابه این درجه بالا نرفته‌بود.

در مقابل چنین قراردادی رجال وابسته به دربار قاجار، نامه‌ای به ناصرالدین‌شاه نوشته و اظهار داشتند که در طول دوهزاروپانصد سال تاریخ ایران، چنین قدم بزرگی به‌نفع ملت ایران برداشته نشده‌است! اما بااعتراض و تظاهرات مردم سرانجام، شاه مجبور شد صدراعظم، مشیرالدوله را که نقش بسزایی در عقد این قرارداد داشت عزل کند و عملاً قرارداد «رویتر» به‌حالت تعلیق درآمد؛ البته استعمار انگلستان از پای ننشست و به‌موجب قرارداد «دارسی» امتیاز نفت را به‌مدت شصت سال به‌دست آورد.(۱۹۰۱ ـ ۱۹۶۱م) با مشاهده تزلزل، در ارکان حکومتی سلسله قاجار و وضع آشفته ایران، رضاخان در ایران به‌قدرت رسید و درصدد برآمد تا با تجدد آمرانه، ایران جدید را بنیان نهد. رضاخان مأموریت خود را به‌خوبی انجام داد؛ و پس از تحکیم پایه‌های قدرت خود و مسلط شدن براوضاع، با لغو قرارداد «دارسی» در سال ۱۳۱۲ شمسی قرارداد دیگری با شرایطی مشابه با قرارداد اول بود با دستیاری تقی‌زاده و چندنفر دیگر، با دولت انگلستان منعقد کرد. پس از افشاگریهای دکتر مصدق و بعضی دیگر از نمایندگان، علیه این قرارداد در مجلس چهاردهم، حمله به انگلستان، در داخل و خارج از مجلس ادامه داشت و دولت انگلیس نیز در صدد تجدید قرارداد نفت به‌منظور تحکیم پایه‌های قرارداد سال ۱۹۳۳ بود.

در همین زمان، آیت‌الله کاشانی، اعلامیه شدید اللحنی علیه شرکت نفت انگلیس صادر کرد و عده‌ای از نمایندگان طرح الغاء قرارداد را به مجلس دادند.آیت‌الله کاشانی، رهبر روحانی مبارزات سیاسی آن روز، شبانه با وضع اهانت‌آمیزی به‌وسیله سرتیپ متین دفتری، فرماندار نظامی تهران در منزلشان دستگیر و به قلعه فلک الافلاک در خرم‌آباد و سپس به کرمانشاه منتقل و از آن جا به لبنان تبعید گردید. در این دوره، مجلس مؤسسان تشکیل شد و با تغییر قانون اساسی، بعضی اختیارات، از جمله اختیار انحلال مجلس، به‌شاه واگذار گردید و به‌منظور قانونی کردن قرارداد ۱۹۳۳ طرح موسوم به «قرارداد الحاقی گس ـ گلشائیان» در اواخر دوره پانزدهم، به مجلس برده‌شد، ولی با نطق طولانی حسین مکی و مقاومت معدودی از نمایندگان، به تصویب نرسید و دوره پانزدهم مجلس، به پایان رسید. مبارزات پیگیر و شجاعانه ملت ادامه یافت و در این زمان، عبدالحسین هژیر، وزیر دربار، ب.وسیله فداییان اسلام کشته شد .

در دوره شانزدهم مجلس، جبهه ملی که به‌تازگی اعلام موجودیت کرده‌بود توانست هشت نفر از نمایندگان خود، از جمله، دکتر مصدق را به مجلس بفرستد. با انتخاب آیت‌الله کاشانی از طرف مردم تهران و تلاش بعضی از علمای بزرگ، نظیر مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی، ایشان در خرداد ۱۳۲۹ با استقبال با شکوه و بی‌نظیر مردم تهران که در میان آنان دکتر مصدق و نمایندگان جبهه ملی نیز بودند به‌وطن بازگشتند.

در یکی از نخستین جلسات مجلس شانزدهم، پیام آیت‌الله کاشانی، مبنی براعتراض به تبعید غیرقانونی خود و علل آن و بی‌اعتباری مصوبات مجلس ساختگی مؤسسان و قرارداد تحمیلی نفت، به‌وسیله دکتر مصدق قرائت شد. در قسمتی از این پیام آمده‌است: «... نفت ایران متعلق به ملت ایران است و به هر ترتیبی که بخواهد نسبت به آن رفتار می کند و قرارداد قانونی که با اکراه و اجبار تحمیل شود، هیچ نوع ارزش قضایی ندارد و نمی‌تواند ملت ایران را از حقوق مسلمه خود محروم کند.» با عنوان شدن ملی کردن صنعت نفت در سراسر کشور، آیت‌الله کاشانی طی اعلامیه مفصلی، کوشش در این راه را تکلیف دینی و وطنی ملت مسلمان اعلام کردند. پس از آن، علما و مجتهدین بزرگی ، نظیر آیت الله سیدمحمدتقی خوانساری، بهاءالدین محلاتی،عباسعلی شاهرودی، سید محمود روحانی قمی و کلباسی با صدور اعلامیه‌هایی و نیز در پاسخ به استفتائات مردم، برلزوم ملی کردن صنعت نفت و حمایت از آیت‌الله کاشانی تأکید کردند. از این رو، انگیزه اصلی مردم در حمایت از این نهضت، معتقدات ملی و روحیه مبارزه با استعمار خارجی بود که در دوران قاجار از عوامل قطعی عقب ماندگی کشور بود .در صحنه سیاسی، پس از برکناری ساعد و علی منصور، سپهبد رزم‌آرا به نخست‌وزیری منصوب کرد. او با تلاش فراوان، سعی کرد تا قرارداد الحاقی «گس ـ گلشائیان» را به تصویب برساند و در مجلس، صریحا اداره صنعت عظیم نفت، به وسیله ایران را غیر ممکن دانست؛ ولی سرانجام،در۱۶اسفند۱۳۲۹توسط خلیل طهماسبی، عضو فدائیان اسلام، به‌قتل رسید و از صحنه سیاست خارج شد.با کشته شدن رزم‌آرا اوضاع به‌کلی عوض شد و مردم نیز با هدایت آیت‌الله کاشانی وهماهنگی بعضی از نمایندگان مجلس، تظاهرات واجتماعاتی در حمایت از ملّی شدن صنعت نفت برپا کردند. سرانجام، لایحه ملی شدن نفت در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ در مجلس به‌تصویب رسید. پس از قتل رزم‌آرا،حسین اعلاء،وزیردربار وقت،به نخست‌وزیری رسید ولی وی پس از مدت کوتاهی استعفا داد. در این هنگام، با پیشنهاد جمال امامی، سرکرده اکثریت مخالف جبهه ملی، دکتر مصدق، نخست وزیری را برعهده گرفت. مسأله مهم در این جا اعضای کابینه دکتر مصدق است که تعدادی از آنها در کابینه قبلی نیز شرکت داشتند. در این میان، سرلشکر زاهدی،که پس از حوادث۲۸ مرداد نقشی اساسی و تعیین کننده در آن داشت، به‌عنوان وزیر کشور و باقر کاظمی، به‌عنوان وزیر امور خارجه که در یکی از کابینه‌های سابق و در دروه رضاخان نیز همین سمت را برعهده داشت، معرفی شدند.آیت‌الله کاشانی، دست دکتر مصدق را در انتخاب اعضاء کابینه‌اش، کاملاً باز گذاشت و هیچ گونه توصیه‌ای نیز نکرد. این مطلب را طی اطلاعیه‌ای قبل از معرفی کابینه اعلام نمود. در این دوره (اردیبهشت ۱۳۳۰ تا مرداد ۱۳۳۱)آیت‌الله کاشانی، بارها حمایت خود رااز دولت دکتر مصدق اعلام داشت و برای مقابله با مشکلات و کارشکنیهای داخلی و خارجی، تظاهرات و سخنرانیهایی برپا می‌شد. با پیامها و اعلامیه‌های آیت‌الله کاشانی، نقشه‌ها و توطئه‌های عده‌ای که درصدد ایجاد اختلافات مذهبی، بین شیعه و سنی و یا با پیشنهاد اخراج زنان از ادارات، درصدد اخلال و آشوب بودند، خنثی شد؛ حتّی وقتی که انگلستان،دولت دکتر مصدق را تهدیدبه حمله نظامی کرد، ایشان با شجاعت، خطاب به خبرنگاران خارجی فرمودند: اگر این کار صورت گیرد، حکم جهاد می‌دهم. زمانی که کارکنان صنعت نفت با تحریک توده‌ایها و دیگر توطئه‌گران داخلی و خارجی اعتصاب کرده‌بودند، آیت‌الله کاشانی با اعلامیه‌هایی آنها را به همکاری و اتحاد دعوت کردند و هنگامی که دکتر مصدق به انتشار اوراق قرضه ملّی دست زد، آیت‌الله کاشانی خرید آنها و یاری دولت را یک امر واجب شرعی، اعلام کرد.در شرایط حساس آن دوران، دکتر مصدق، به‌خاطر اختلاف باشاه در مورد تصدّی سمت وزارت جنگ، در ۲۵ تیر ۱۳۳۱ بدون مشورت وحتی اطلاع آیت‌الله کاشانی و دیگر همرزمانش استعفای خود را تسلیم شاه کرد. شاه بلافاصله، قوام السلطنه را که فردی مورد اعتماد دربار و ازکهنه‌کاران عالم سیاست بود، بر سرکار آورد و او نیز شروع به ارعاب و تهدید مردم کرد. آیت‌الله کاشانی مردم را به مبارزه دعوت کرد و در مصاحبه با خبرنگاران، سوگند یاد کرد که اگر قوام برکنار نشود، اعلام جهاد می‌کند و شخصا کفن پوشیده؛ مردم را همراهی خواهدکرد.در همین زمان، دو بار، دکتر امینی از طرف قوام برای پیشنهاداتی درباره معرفی وزاری مورد اعتماد آیت‌الله کاشانی به منزل ایشان رفت؛ ولی ایشان در جواب او گفتند: با بودن دکتر مصدق، هیچ‌کس نمی‌تواند نخست‌وزیر باشد.دکتر مصدق پس از بازگشت به‌قدرت، سرلشکر احمد وثوق را به عنوان معاون وزارت دفاع، یعنی معاون خود، برگزید. سرلشکر وثوق کسی بود که چند روز قبل از آن، به عنوان فرمانده ژاندارمری، دستور شلیک به کفن پوشان قیام ۳۰تیر در کاروانسرای سنگی و همچنین کفن پوشان کرمانشاه، همدان و قزوین را صادر کرده‌بود.(او پس از حوادث ۲۸ مرداد در همین مقام ابقاء گردید.از جمله کسانی که به‌فرماندهی یکی از واحدهای مهم انتظامی منصوب گردید،سرتیپ،متین دفتری بود. او که در سال ۱۳۲۷ فرماندار نظامی تهران بود؛ شبانه از طریق بام خانه آیت‌الله کاشانی وارد منزل شده وایشان را با خشونت و اهانت دستگیر و تبعید کرده‌بود.

بر طبق اسناد به‌دست آمده از خانه «ریچارد سدان»، مدیرعامل شرکت نفت ایران و انگلیس، وی نقش فعالی در برقرارکردن رابطه با انگلستان و جاسوسی برای آنان داشته‌است. او داماد دکتر مصدق بود و در زمان سلطنت رضاخان، به‌مقام نخست‌وزیری رسید. علی‌رغم این سوابق، دکتر مصدق او را از اعضای هیأت ایرانی، به هنگام مسافرت به شورای امنیّت قرار داد و اعتراض سایر اعضای هیأت نیز به جایی نرسید.

در این میان، بعضی از اطرافیان دکتر مصدق که با روحانیت میانه خوشی نداشتند نزد او از تحریکات آیت الله کاشانی سخن گفتند. دکتر مصدق نیز در ششم مرداد ۱۳۳۱ نامه تندی به آیت‌الله کاشانی نوشت و از ایشان خواست که از هرگونه دخالت در امور سیاسی کشور خودداری کنند.

زمینه‌های حوادث ۲۸ مرداد و عوامل شکست نهضت

۱ـ با اینکه دکتر مصدق قبل از رسیدن به مقام نخست‌وزیری بارها ضمن نطقهایی در مجلس، مخالفت خود را با واگذاری اختیارات قانونگذاری به یکی از وزرا یا دولت اعلام کرده و آن را مخالف قانون اساسی می‌دانست در تیر ماه ۱۳۳۱ از مجلس تقاضای اختیارات قانونگذاری به‌مدت شش ماه را نمود که مجلس، در آن موقع با این تقاضا موافقت نکرد و او تحت عنوان اختلاف با شاه بر سر گرفتن پست وزارت جنگ در ۲۵ تیرماه استعفاء کرد، ولی سرانجام پس از به‌قدرت رسیدن مجدّد در ۲۱ مرداد ۱۳۳۱ این اختیارات را از مجلس گرفت وبرای بار دوم در دی ماه همان سال تقاضای تمدید این اختیارات را کرد. در آن موقع، آیت‌الله کاشانی که رئیس مجلس شورای ملی بودند طی نامه‌ای به مجلس لایحه مزبور را ناقض اصول ۱۱، ۱۳، ۲۴، ۲۵، ۲۷ قانون اساسی و اصول ۷، ۲۷، ۲۸ متمم آن دانسته و به شدّت با این امر مخالفت کردند و از اصل تفکیک قوا به‌عنوان ضامن بقای دموکراسی و آزادی ملت دفاع کردند.

۲ـ عدم دستگیری و مجازات مسببین کشتار مردم در ۳۰ تیر ماه ۱۳۳۱ و باز گذاشتن دست عوامل حزب توده

۳ـ دکتر مصدق با این که برای بار دوم، اختیارات ویژه قانونگذاری را از مجلس گرفت و با این که در دادن این اختیارات به او پنجاه نفر از هشتاد نماینده مجلس آن دوره، رأی مثبت داده‌بودند و انتخابات این دوره از مجلس در زمان خود دکتر مصدق انجام گرفته‌بود، پس از برگزاری انتخابات، درباره آن گفت: «بااین حال، اطمینان کامل دارم که ۸۰ از نمایندگانی که به مجلس می‌روند، نماینده حقیقی ملت خواهند بود و جز به‌صلاح مملکت کاری نمی‌کنند. باوجود همه این مسایل، او برای از بین بردن مصونیت پارلمانی نمایندگان مخالف، در صدد انحلال مجلس برآمد؛ زیرا عده‌ای از نمایندگان مجلس در مقابل خلافکاریهای دولت سکوت نمی‌کردند و چند نفر از آنان طرح استیضاح دولت رامطرح کردند. دکترمصدق مدّعی شدکه مجلس در کار دولت کارشکنی می‌کند و باعذرهای گوناگون از حضور در مجلس و جواب، خودداری کرد و سرانجام با رفراندمی عجیب و غریب در ۱۲ مرداد ۱۳۳۲ مجلس را منحل کرد.جالب این که حادثه ۲۸ مرداد تنها شانزده روز پس از انحلال مجلس روی داد، زیرا بر اساس همان قانون اساسی در غیاب مجلس شاه حق عزل نخست وزیر را داشت و این نکته را حتی دکتر غلامحسن صدیقی به او تذکر داده بود .بامطالعه حوادث سیزده‌ماهه، بین‌نخست وزیری مجدّد دکتر مصدق تا حوادث ۲۸ مرداد، به این نتیجه می‌رسیم که انگلستان با همکاری ظاهر و پنهان مقامات آمریکایی و دستگاه جاسوسی این کشور، از شکاف بوجود آمده در داخل کشور نهایت استفاده را برد . باوجود این‌که دکتر مصدق از فعالیت پشت پرده اطلاع کافی داشت ... با پیروی از سیاست همیشگی خود که مبنی بر عدم قاطعیت و مماشات بود، حتی پس از شروع حوادث، تا عمق حادثه را درک نکرد حاضر نشد که حتی بنابر درخواست و اصرار بعضی از یاران صدیقش با اعلام رادیویی از مردم استمداد بطلبد.